

1435

Llegim (PS 4)

(ALDC, IX, 2034. *Llegim* [PS 4])

La primera persona del plural del present de subjuntiu de *llegir* (< *LEGIRE), com la segona, presenta un tipus amb desinència fidel al llatí (*llisgam*), un altre analògic de la del present d'indicatiu (*llegim*) i un tercer amb l'increment *-ig-* (*llegiguem*).

La desinència llatina de LEGISCÁMUS, potser ja a partir d'un radical *llisc-*, *llitx-*, s'ha mantingut en *lliscam*, *llixcam* 157, 163, *llítxan* 87 (amb pas de *-m* final > *-n*), i en les formes velaritzades *lli[z]gam*, *lli[ɜ]gam* 136, 178, *lli[dʒ]gam* 155, analògiques de *diga*, *crega*, etc. (també present en formes amb l'increment *-ig-*: *lletxigam* 99, 102, 108); unes altres han canviat la desinència per *-em* (*llisquem* 187, *llixquem* 166-168, *llisquem* 144, 186, *llitxem* 93), analògica del present de subjuntiu dels verbs de la primera conjugació (*cantem*).

El tipus *lliscam*, etimològic, en la major part del domini va ser substituït per *llegim*, per analogia amb la persona 4 del present d'indicatiu (com *lliscau* ho va ser per *llegiu*), i va generar variació en el radical: *lletxim*, *lletxim*, *lleigim* 147, *lleixim* 129, *lle[z]im* 149.

La inserció de l'infix *-ig-*, de caràcter analògic, amb la desinència *-em*, induïda, com hem dit, pel present de subjuntiu dels verbs de la primera conjugació, ha provocat formes com *llegiguem*, *lletiguem*, *lletxiguem*, tret de *lletxigam*, ja comentat, que manté la desinència etimològica *-am*. Altres variants en la desinència, com *lligiguéssem* 141 (→ *lligíssem* 133, amb emmudiment de *-g-*), *llisguéssem* 135, *llisquéssem* 151, *lli[ɜ]guéssem*, pròpies del tort., obeeixen al sincretisme amb l'imperfet de subjuntiu, com també formes del tipus *llegíssem* (var. *lletgíssem* 122, *lligíssem* 143; *llegissen* 13, amb canvi de *-m* a *-n* per influència de l'oc.).

A notar *lle[j]eiam* 100, d'encuny arag.

Llegim (model *servim*) és la forma normativa des del *DOrt*, 1917; la *GIEC* (pàg. 280), a més d'acollir *llegim* (model *servim*), considera *llegiguem* (*serviguem*) (bal.) com a "Altres variants", forma que la *PEOLC Morfologia* (pàg. 26) qualifica d'àmbit restringit (parlars baleàrics).

